

① Zwarte aanslag op zilver

Zilveren voorwerpen worden zwart door corrosie van het oppervlak ①. De licht aangelopen, dieperliggende delen van zilversmeedwerk hoeven niet noodzakelijk te worden gereinigd, want de zwarte kleur vormt een mooi patina dat het reliëf benadrukt. Maar als de aanslag algemeen is en al lang op het voorwerp zit, wordt die ontsierend en ook schadelijk.

Met commerciële poetsmiddelen verwijder je samen met de aanslag ook altijd een laagje metaal. Daarom is het belangrijk de **zachtst mogelijke methode** te gebruiken. Schakel alleen over op een hardere methode als de vorige niet het gewenste resultaat oplevert.

Lees meer in de onderhoudsbrochure *Onderhoud van metaal in het interieur* (gratis te downloaden op www.monumentenwacht.be/publicaties).

WAT DOEN?

Vorbereiding

Trek handschoenen aan van katoen of nitril voordat u begint, want vingerafdrukken etsen zich in het metaal.

Reinig het metalen object eerst droog volgens de werkwijze in de onderhoudsfiche **11.1 Metalen voorwerpen droog reinigen**.

Werk op een zachte ondergrond (bv. een kussen) om tijdens het werk blutsen en deuken te vermijden.

② Poetshandschoen

Poetsdoek en white spirit

Wrijf het voorwerp schoon met een juweliersdoek, een poetshandschoen ② of een zilverpoetsdoek ③. De poetshandschoen is alleen handig voor gladde en grote oppervlakken omdat de lussen van de stof gemakkelijk in ornamenten haken.

Reinig na met een beetje aromaatvrije white spirit op een wattenstaafje.

Wanneer u langdurig moet wrijven of druk uitoefenen, kies dan voor de onderstaande methode.

③ Zilverpoetsdoek

Krijt

Maak een papje van krijt en gedemineraliseerd water en/of kleurloze ethanol. Wrijf het papje zachtjes met een wattenstaafje over het voorwerp ④.

Verwijder na het reinigen de overgebleven krijtresten met een wattenstaafje gedrenkt in ethanol. Indien het krijt in de dieperliggende delen blijft zitten, verwijder het dan met een zachte borstel of een make-upkwast.

④ Reiniging met krijtpapje

Conservator-restaurateur

Als deze methode geen goed resultaat oplevert, is het aangewezen een conservator-restaurateur van metalen voorwerpen in te schakelen.

WAT NODIG?

- handschoenen van katoen of nitril
- juweliersdoek, zilverpoetsdoek of poetshandschoen
- wattenstaafje of satéstokje omwikkeld met watten
- aromaatvrije white spirit, ethanol
- zachte fijne borstel met paarden-, marter- of dasharen of make-upkwasten

WANNEER / HOE VAAK?

Zilver poetsen met poetsmiddelen gebeurt best zo weinig mogelijk, bij voorkeur eenmaal. Voor een goed onderhoud is het nodig de metalen voorwerpen regelmatig (halfjaarlijks) te ontstoffen en op te wrijven met een speciale poetsdoek.

Hoe snel zilver zwart wordt, hangt af van de bewaaromstandigheden, en vooral van de luchtverontreiniging. Neem zeker contact op met uw monumentenwachter interieur wanneer een gepoetst voorwerp binnen de zes maanden opnieuw zwart aanloopt.

WELKE ELEMENTEN?

Zilveren elementen zonder vernis of vergulding die zwart aangelopen zijn.

WAT VERMIJDEN?

Gevernist of verguld

Poets niet op geverniste en vergulde zilveren voorwerpen, ook niet met een zilverpoetsdoek. Daardoor zal de beschermende afwerkingslaag immers verdwijnen en zullen er snel opnieuw vervuiling en corrosie optreden.

Commerciële vloeibare poetsmiddelen

Commerciële vloeibare zilverpoetsmiddelen blijven vaak achter in de dieperliggende delen en veroorzaken corrosie.

Hard wrijven

Poets en wrijf nooit te hard en ook zo weinig mogelijk, want er gaat telkens een laagje zilver verloren. Pas vooral op met gravures en reliëf in het zilver: die worden na verloop van tijd onleesbaar.

Erfgoedhuis Den Wolsack
Oude Beurs 27 – 2000 Antwerpen
T + 32 3 212 29 50
F + 32 3 212 29 51
info@monumentenwacht.be
www.monumentenwacht.be

monumentenwacht
Vlaanderen vzw
een initiatief van de Vlaamse provincies